

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1550-11

meddelad i Stockholm den 6 december 2011

SÖKANDE

AA

Ombud: BB
LRF Konsult Juridiska Byrån
Brunnsgatan 5
611 32 Nyköping

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 16 december 2010, M2009/4245/F/M, avseende överklagande i fråga om naturreservatet Dunderklintarna i Lekebergs och Örebro kommuner, se bilaga

SAKEN

Rättsprövning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

YRKANDEN M.M.

AA ansöker om rättsprövning och yrkar i första hand att regeringens beslut upphävs. I andra hand yrkar han att ärendet återförvisas för förnyad handläggning. Han anför bl.a. följande.

Dok.Id 113257

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
1550-11

Länsstyrelsens handläggning av ärendet uppfyller inte kraven på saklighet och god dialog med honom som markägare utan har i stället grundats på den konflikt som uppstått i ett annat ärende. Länsstyrelsen har särbehandlat honom negativt och agerandet har lagt en ”död hand” över området under mer än tio år.

Diskussioner om ersättningsmark fördes mellan honom och länsstyrelsen under 2003 och parterna var överens om att ett markbyte skulle genomföras. Länsstyrelsen har dock – trots påminnelser – inte återkommit med förslag eller på annat sätt visat något intresse för överenskommelsen. Påståendet att länsstyrelsen skulle ha arbetat för att få till stånd en förhandling med honom stämmer således inte alls. Länsstyrelsen har varken gett honom insyn i eller tillfälle att delta i det ursprungliga ärendet om inrättande av naturreservatet Dunderklintarna. Särbehandlingen har begränsat hans rättigheter och han har gått miste om möjligheterna att få bytesmark i närområdet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt 7 § samma lag ska Högsta förvaltningsdomstolen upphäva regeringens beslut om beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutsfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Enligt andra stycket samma paragraf får ett område som behövs för att skydda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter också förklaras som naturreservat. Av 5 § framgår att, i ett beslut om att bilda naturreservat, skälen för beslutet ska anges och också de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet. Vid prövning av frågor om skydd av områden ska enligt 25 § hänsyn tas även till enskilda intressen och en inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Enligt 34 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen i ärenden enligt 7 kap. miljöbalken på statens vägnar söka träffa uppgörelse med sakägare som gör anspråk på ersättning eller fordrar inlösen av fastighet.

De i målet tillämpliga bestämmelserna i miljöbalken och förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är allmänt hållna och ger myndigheterna ett förhållandevis stort utrymme för bedömningar. I målet har inte kommit fram att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som de aktuella bestämmelserna ger eller att det vid handläggningen har förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Regeringens beslut kan vidare inte anses strida mot någon rättsregel på

Mål nr
1550-11

det sätt som AA har angett. Det framgår inte heller klart av omständigheterna i målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

Mats Melin

Karin Almgren

Eskil Nord

Annika Brickman

Kristina Ståhl

Mats Bigner

Föredragande justitiesekreterare

Avd. I

Föredraget 2011-11-16